

Pårørendes vilkår og trivsel under coronakrisen

Pårørende til ældre og mennesker med en kronisk eller alvorlig sygdom har i høj grad været mærket af corona-epidemien. Flere patient- og pårørendeforeninger har oplevet en stigning i antal henvendelser fra bekymrede pårørende, og undersøgelser viser, at tiden har medført psykiske, sociale og fysiske udfordringer for de pårørende. Faktisk tyder igangværende forskning på, at pårørende i mange tilfælde har det sværere psykisk end patienten under corona-krisen.

Udfordringerne skyldes ændringer i de pårørendes opgaver og muligheder for støtte, begrænsninger i at være sammen med ens nærtstående samt uklar kommunikation fra myndighederne.

Der er således plads til forbedring på flere parametre i den kommende tids corona-indsats. Det vil være til gavn for både patienter og pårørende.

Årsager til bekymringer og tvivl blandt de pårørende

1. Uklar information om retningslinjer og restriktioner

- De pårørende er bekymrede om smittespredning, og oplever bl.a. utryghed ved at gå på arbejde eller tage til fritidsaktiviteter.
- Informationen har skabt uvished og tvivl, som påvirker de pårørendes livskvalitet.
- Mange pårørende har oplevet, at myndighedernes retningslinjer er uklare og rigide, og at det til tider har været svært at forstå logikken i retningslinjer og besøgsrestriktioner.

2. Begrænsninger i at besøge sine kære

- De pårørende føler et stort ansvar for den syge; et ansvar som de ikke længere kan varetage, som under normale omstændigheder.
- Det giver flere pårørende en følelse af svigt og dårlig samvittighed, at de ikke må besøge den syge; selvom det ikke er eget valg, men retningslinjerne, der har holdt dem væk.
- De pårørende placeres i etiske dilemmaer, hvor de skal vælge om de tør besøge en nærtstående, hvis denne kan blive udsat for smittefare.

3. Ændringer i støtte og opgaver

- Mange pårørende har oplevet ændringer i støtten, som de modtager fra kommunen, herunder aflastning, socialpædagogisk støtte, praktisk hjælp, aktiviteter i dagtimerne og botilbud.
- De pårørende har varetaget ekstra opgaver, som blandt andet at holde øje med og motivere den syge, ordne huslige gøremål, samt pleje og omsorg af den syge.
- De pårørende oplever at være ensomme og overladt til sig selv, som følge af nedlukningen og restriktionerne.

Pårørendes trivsel i tal

50 %

har mange eller rigtig mange bekymringer for, at deres kæres tilstand forværres.

Alzheimerforeningen, 2020

40 %

har alt i alt været mere bekymrede om en nærtståendes helbred end normalt.

Epilepsiforeningen, 2020

2 ud af **3**

angav i april, at det har været sværere at hjælpe den syge end normalt.

Bedre Psykiatri, 2020

57 %

har eller har så vidt muligt været i isolation for at reducere smitterisikoen.

Danske Handicaporganisationer, 2020

66 %

har været bekymrede for at smitte en pårørende med coronavirus.

Hjerteforeningen, 2020

3 ud af **4**

angav i april, at de havde haft ekstraordinære opgaver de sidste fire-fem uger.

Bedre Psykiatri, 2020

Referencer

Alzheimerforeningen (sept. 2020) 'Ophævelse af besøgsrestriktioner førte ikke til øget smitte på plejehjem'.

Alzheimerforeningen, Parkinsonforeningen, Pårørende i Danmark og Ældre Sagen (maj-juni 2020) 'Nyt fra de klemte og de glemte – Ældre Sagens erfaringsopsamling ifm. coronakrisen.

Bedre Psykiatri (april 2020) 'Coronakrisen rammer psykisk syge og pårørende – Bedre Psykiatri'.

Danske Handicaporganisationer (juli 2020) 'Panelundersøgelse ifm. Corona'.

Epilepsiforeningen (juli 2020) 'Coronatiden gjorde mennesker med epilepsi mere ensomme – Epilepsiforeningen'.

Frederik G. H. Sonne & Anne Ringgaard (2020) 'Pårørende til COVID-patienter er fortvivlede: "Jeg er blevet 10 år ældre på 3 uger"'.
www.danskepatienter.dk

Hjerteforeningen (juni 2020) 'Hjertepatienter og pårørendes udfordringer i relation til COVID-19. En rundspørge blandt Hjerteforeningens brugerpanel'.

Rigshospitalet (2020) 'Vores forskning i COVID-19'.